

هایپریکوم پرفوراتوم (هایپیران) و تداخلات دارویی ناخواسته

هایپریکوم پرفوراتوم، فرآورده ای گیاهی است که به طور عمده در درمان اختلالات رفتاری خفیف استفاده می شود. این فرآورده در بسیاری از کشورها به عنوان یک داروی سنتی یا فرآورده غذایی- دارویی مورد استفاده قرار می گیرد و به صورت OTC در دسترس می باشد. در کشور ما این فرآورده تحت نام هایپیران به شکل دارویی قطره موجود می باشد. مطالعات اخیر نشان دهنده تداخل میان هایپریکوم پرفوراتوم با تعدادی از فرآورده های دارویی است. این تداخلات مربوط به اثر القای آنزیمی سیستم سیتوکروم P450 می باشد که منجر به کاهش غلظت های پلاسمایی و در نتیجه کاهش اثرات درمانی این فرآورده های دارویی می گردد. از همکاران محترم تقاضا می شود هنگام تجویز این دارو به نکات زیر توجه فرمایند:

- (۱) بیماران مبتلا به ایدز تحت درمان با داروهای آنتی رتروویرال، به ویژه ایندیناویر، بایستی از مصرف همزمان هایپریکوم پرفوراتوم اجتناب نمایند. زیرا مصرف همزمان این دوفراآورده موجب کاهش اثر بخشی درمان ایدز می گردد.
 - (۲) بیماران تحت درمان با داروهای ضد افسردگی بایستی از مصرف همزمان هایپریکوم پرفوراتوم اجتناب نمایند، زیرا مصرف همزمان، خطر بروز عوارض ناخواسته دارویی (بی قراری، تهوع و اختلالات گوارشی) را افزایش می دهد.
 - (۳) مصرف همزمان هایپریکوم پرفوراتوم و کنتراسپتیوهای خوراکی موجب کاهش اثربخشی این داروها در جلوگیری از بارداری می گردد.
 - (۴) از آنجایی که تداخلات مذکور به علت خاصیت القای آنزیمی صورت می گیرد، قطع مصرف ناگهانی فرآورده های گیاهی حاوی هایپریکوم پرفوراتوم ممکن است منجر به افزایش سطح خونی برخی داروها (به خصوص سیکلوسپورین، دیگوکسین، تئوفیلین و وارفارین) و در نتیجه سمیت ناشی از آنها گردد. لذا به بیماران توصیه شود در صورت مصرف همزمان این فرآورده با سایر داروها از قطع ناگهانی مصرف آن بدون مشورت با پزشک بپرهیزند.
- از همکاران محترم درخواست می شود در صورت مشاهده هرگونه عارضه ناشی از مصرف این فرآورده گیاهی، فرم مخصوص گزارش عوارض دارویی را تکمیل نموده به مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها ارسال دارند و یا با شماره تلفن ۶۴۰۵۵۶۹ تماس حاصل نمایند.

Reference:

WHO pharmaceuticals Newsletter, NO. 1, 2000.

مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها

دفتر تحقیق و توسعه- معاونت غذا و دارو

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی